בס"ד כה טבת תש"פ

"ישיבישע בלאט"

"שאלות" ו"מראי מקומות" על ה"דף – היומי"

ברכות יט.

אחר מטתן של ת"ח וכו', ולמה נקט לשון מיטה? ביאר המהרש"א בגלל שצדיקים במיתתן קרויין חיים, ועי' שיטמ"ק שביאר באופן אחר ולדבריו איירי במספר בחיין של הת"ח ופליג על תוד"ה אפי'.

ב"ד מנדין על כבוד הרב, ויל"ע מתי מנדין ומתי מלקין? עי' ר"ן פסחים נב. שהחילוק אי עבר על דבר שעיקרו מה"ת או מדרבנן, ועי' כס"מ ת"ת ו' יד', מל"מ שם וש"ך יו"ד שלד' ע'.

נפק דק ואשכח תלת וכח', מה שלא הזכיר כאן כסדר המופיע בעדויות ה' ו'? ביאר במהרצ"ח דהזכיר החמור קודם, וע"ע בצל"ח, ועי"ש עוד מה שביארו איך חשיב הכא לשלושתם והתם תנאי פליגי אהדדי, עי"ש.

אין משקין לא את הגיורת ולא את המשוחררת, בטעם הדבר? עי' רש"י ועי"ש בעדויות בראב"ד ורע"ב.

דוגמא השקוה, עי' פרש"י ובתוס', ולדברי תוס' מה היה הזלזול? עי' ראב"ד ותויו"ט שם במשנה.

ונדוהו, ומה שנדוהו אף שאין מנדין חכם בפרהסיא (מו"ק יז.)? עי' ב"י יו"ד שלד' עא', ועי' כס"מ ומל"מ ת"ת ז' א', ושו"ת אבקת רוכל רב'.

ח"ו שעקביא בן מהללאל נתנדה וכו', וקשה וכי משוא פנים יש בדבר? עי' תויו"ט ותפא"י שם במשנה, ועי' מהרצ"ח, דבעצם היה צריך להיות עונשו כזקן ממרא, אלא שנחסר מן התנאים הנצרכים ואז לנדותו זה רשות.

שאין עזרה נגעלת וכו', מה שתאר את גדולתו בלשון הזאת? עי' מהרש"א.

בדין מנודה שמת, עי' מו"ק טו. שנחלקו תנאים האם סוקלין את ארונו או שמניחים אבן גדולה על ארונו, והאם פליגי? עי"ש פי' תלמיד הרשב"א, מאירי כאן, ומלאכת שלמה במשנה בעדויות.

ואלמלא חוני אתה וכו', עי' פרש"י, ודקדק מכאן התויו"ט במשנה דיש ב' סיבות למה לא נידוהו עי"ש.

תנור של חרס וכו', באיזה אופן אייריי ובמה נחלקו? עי' רש"י כאן, ורש"י ותוס' ב"מ נט., עי"ש ריטב"א, ור"ש כלים ה' י', ועי"ש בב"מ רש"י תוס' ומפרשים מהו עכנאי.

ולבסוף ברכוהו, והאם נדוהו לבסוף? עי' ב"מ נט: רש"י תוס' ריטב"א, רמב"ן ורשב"א, שי"ת הריב"ש קעג', ובשיטמ"ק, וע"ע ריטב"א מו"ק טו:.

סמוך לק"ש, ומהו סמוך, וכן מה הדין בק"ש של ערבית? עי' רבינו יונה, ועי' מג"א ומ"ב עב' סק"ב וסק"ו.

אדם חשוב שאני, ולהלכה לא הוזכר חילוק זה, והטעם? עי' טוב"י ריש עב', ועי"ש ב"ח וט"ז.

אל יפתח אדם פיו לשטן, באור ענין זה, עי' שו"ת הרשב"א ח"א סי' תח'.

אם יכולין להתחיל ולגמור וכו', וקשה כיצד יקראו בהליכה? עי' באור הלכה סי' עב' ד"ה וכל העם, ובערוה"ש ס"ד.

ברכות יט:

שורה הרואה פנימה וכו', מהי? עי' פרש"י, ועי' פיה"מ לרמב"ם, ועי' ב"ח עב' ד' מה שביאר בדברי רש"י ובט"ז סק"ג.

רבי יהודה אומר, אי בא להקל או להחמיר או רק לפרש? עי' רבינו יונה, ועי' ראב"ד הל' ק"ש ד' ו'

המוצא כלאים בבגדו וכו', ואי איירי רק במוצא בבגדיו או גם ברואה בבגדי חבירו? עי' טור יו"ד שג' בשם הרא"ש ועי"ש מה שהביא מהרמב"ם, עי' ב"י וב"ח שם, חבטעמו של הרא"ש שא"צ להפרישׁ, ע"ע נודב"י קמא או"ח לה', ישועות יעקב יג' סק"ג, ופרי יצחק ח"א סי' כו' ד"ה אולם השני, ועי' ארצות החיים יג' סק"ב מה הדין בעושה מעשה איסור כמו הולך בציצית פסולה בשבת במקום שאין עירוב, וכן במקום שעובר על איסור זמן מרובה, עי' מלא הרועים ע' כבוד הבריות וע"ע שאגת אריה סי' נח' מה שתלה את ב' תירוצי התוס' שבועות ל: במחלוקת הרא"ש והרמב"ם, ועי' פרי יצחק הנ"ל ואבני נזר או"ח שיח', ולהלכה עי' שו"ע יו"ד שג' סי' א' ובברכי יוסף שם.

בא בטהורה באין עמו וכו', ובראב"ד בשיטמ"ק וכן במאירי גרסו להיפך, שרק בזה יש כבוד הבריות

בית הפרס דרבנן, הטעם שנקרא כן? עי' רש"י ותוס' נדה נז. והטעם שאינו מטמא רק מדרבנן? עי' מו"ק ה: ושם בריטב"א ובתוס', וע"ע תוס' כתובות כח:, ומאירי חגיגה כה:.

מדלגין היינו וכו', וכיצד עשו אי דרכו עליהם או לא? עי' פרש"י, ועי' אור זרוע ח"ב אבילות תכג', ואיך

הותר דבר זה לרש"י? עי' פת"ש יו"ד שסד' סק"ב, ועורה"ש שם סעי' יא', ועי' שו"ת משיב דבר סוף יו"ד הל' אבל אות ה'

תוד"ה מדלגין, דנו לפרש"י שגולל היינו כיסוי ארון שא"כ הוא מטמא מה"ת? עי' תירוצים, וע"ע תוס' כתובות ד: וסנהדרין מז:, ותוס' ר"י החסיד כאן.

אפילו לקרא מלכי עכו"ם, ואי זהו חיוב מה"ת או ממדת דרך ארץ וכן כמה פעמים חייב? עי' שו"ת חת"ס או"ח קנט', ומחצה"ש או"ח רכד' על המג"א סק"ז, וע"ע כתב סופר או"ח לז'.

ורוב ארונות יש בהן חלל טפח, וקשה מה בכך, הא הוי קבוע, וכל קבוע כמע"מ דמי? עי' רוקח תסז', ובגליוני הש"ס תי' בשם אברך אחד דטומאה הוי דבר הפורש, וע"ע בצל"ח.

תוד"ה רוב כתבו שדווקא עם ראש הארון פתוח אז טהור בפותח טפח, ועי' פנ"י מה שדקדק מה דעת רש"י בנדון, ומה שתירץ על קושיות תוס' כאן ותוס' ב"ב ק:, וע"ע רמב"ם וראב"ד טומ"מ יב' ו'.

משום כבוד מלכים לא גזרו בהו רבנן, ויל"ע האם גם לגבי כבוד מלכי עכו"ם לא גזרו? עי' רמב"ם אבל ג' יד' ותוס' ר"י החסיד כאן שנחלקו בזה, ועי' מג"א רכד' סק"ז, וגליון החת"ס על השו"ע שם.

כל מילי דרבמן אסמכינהו אלא תסור, ולפי זה כל מי שעבר על דרבנן עובר באיסור תורה? עי' רש"י כאן, רמב"ן השגוחת לספר המצוות שורש א', מגילת אסתר שם, ושמעתתא א' פ"ג.

זקן ואינה לפי כבודו, עי' ב"מ לג. שנחלקו הראשונים באיזה דזקן איירי,ואי איירי בזקן בחכמה כיצד מביאים משם ראיה עי' פרי יצחק סימן נב-נד'

איסורא מממונא לא ילפינן, עי' הגירסא של תוס' שבועות ל: והבאור בזה עי' פנ"י וצל"ח

הרי שהיה הולך וכו', עי' רש"י כאן, ורש"י סנהדרין לה., תוד"ה אמרת, ופנ"י

ושמע שמת לו מת, וקשה דא"כ ממילא פטור דהוי אונן? עי' שו"ת מנהרש"ל ע', נודב"י קמא או"ח כז'.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'